

Hundratorpmärkningsjubileum!!

Onsdagskväll och i slutet av maj; det är numera den traditionella tidpunkten för torpmärkning. I alla fall de utmärkingar som görs tillsammans av Boxholms OK, Ekeby Hembygdsförening och Föreningen Krafttaget. Så har det dock inte alltid varit. Av gamla tidningsurklipp har jag sett att förr i tiden var det vanligt att ha torpmärkingar på söndagskvällar, och även årstiden har varierat. Utmärkning på hösten har också förekommit. Bland annat den utmärkning som gjordes 1968.

Det första torp som fick en minnesskylt var Andersberg (har också hetat Skogenberg). Det låg under Götevi, och man kan väl säga att platsen var mellan Götevi och Stenabogölen.

Torp nummer två var Vivåsen och nummer tre Karpåsen. De märktes också ut 1968.

I år var det dags för objekt nummer 99 och nummer 100. Det är ju fel att säga torp nummer 100, för det har ju varit en del annat än torp som har förärats med minnesskylt. Backstugor, en skola, gårdar, arbetarbostäder och en tjänstemannabostad hör ju också till de 100 objekten. Men torpen har ju varit klart mest och för enkelhetens skull fortsätter vi nog att kalla träffarna då några före detta bostäder ska markeras för "torpmärkingar".

Onsdagen den 23 maj var det dags igen. 39 år efter att den första utmärkingen gjordes! Detta kom att bli en riktigt skön kväll. Solen

strålade, och temperaturen kändes alldeles lagom. Vädret gjorde säkert sitt till att intresset denna gång var riktigt bra. Jag räknade till närmare 30 närvarande. Inklusiv Karl-Johan som ju denna gången deltog i egenskap som arbetande reporter.

Och vad jag förstod så tyckte Karl-Johan det var en riktigt trevlig kväll.

Först besökte vi Lövsberg, ett torp som låg under Ryckelsby frälsegård. Lars Andersson såg ut en bra plats för stolpen och beordrade brukspatron Sten "i Götevi" att gräva. Namnet brukspatron syftade förstås på att det var Sten som hade hand om murbruket... Han är lite vitsig Lars "i Gärdebo" Andersson...

Vid Lövsberg hälsade Lennart välkommen, och Gunilla berättade lite historik om det gamla torpet. Vi fick höra en tragisk historia om ett par som fick trillingar i stugan. Men glädjen blev kortvarig, ett barn var dödfött, och efter bara några dagar var också de övriga barnen döda. Och inte nog med det, även hustrun avled strax därefter, bara 37 år gammal!

Foto: Klas Johansson

Hålet för fastgjutning av stolpen vid Granängen grävs.

Svartån mot Linnefors, och förbi den gamla 3-dagarsmålplatsen från -81.

Snart så var även stolpe och skylt nummer 100 på plats, och vi fick veta att den sist boende i Granängen lämnade torpet 1931. Därefter stod det öde ett antal år kunde Ragnar Andersson berätta. I torpet bodde en toffelmakare, och när han dog stod hustrun som toffelmakerska. "Fanns det ingen toffelgjutning också" undrade Lars A... I Granängen bodde också någon kättingsmed, och som antagligen jobbade vid den kättingsmedja som fanns vid Linnefors.

När väl skylten var på plats drog vi oss mot en vacker plats intill Svartån, där matsäcken intogs. En skylt med dokumentation över de 100 torpen visades upp. Undertecknad har prickat in alla 100 utmärkta objekt på fyra olika kartbitar, samt gjort en skriftlig dokumentation. Detta kan nu ses på vår hemsida. Gå in på Torpkommittén. Där finns några fakta om BOK:s torpkommitté som ju numera bara består av undertecknad och Lennart, men som ju har ett utmärkt samarbete med Föreningen Krafttaget och Ekeby Hembygdsförening. Nu kan du klicka på "Karta över utmärkta torp" för att se karta och dokumentation över allt som märkts ut på en pdf-fil. Du kan också läsa den Corren-artikel som Karl-Johan skrev om utmärkingen. Ett tips: Högerklicka på länkarna och välj "öppna i nytt fönster". Då får man betydligt bättre överblick över kartorna (eller artikeln). Detta kan

Efter Lövsberg fortsatte vi mot Granängen. Nu var det ju dags för utmärkning nummer 100. Granängen låg under Öringe Frälsegård, och platsen var inte så långt från Linnefors, och söder om Svartån. Den långa bilkaravägen valde att åka ner vid Götevi och köra vägen söder om

Tidningsartikeln från 1968 och som beskrev den allra första torpmärkingen som gjordes. Artikeln kunde också läsas i samband med den 100:e utmärkingen.

förresten med fördel göras också då BOK-info läses på nätet.

Ett urklipp från den allra första torputmärkning visades också upp i samband med fiket, och det pratades lite allmänt om de utmärkingar som gjorts. Några små justeringar av tidigare märkningarna informerades det också om. Lars Andersson berättade lite historiska fakta om den lilla byn Linnefors och om verksamheten som där har förekommit.

Undertecknad påpekade också att "nu tar vi sats mot utmärkning 200"! Att det kommer att bli så många utmärkingar känns förstått tveksamt även om jag knappast tror att de som var med 1968 trodde att utmärkning 99 och 100 skulle komma att ske år 2007... Så vem vet. Objekt till de närmaste åren är inte så svår att

överblicka: Här är lite förslag: Timmerörtorp, Stenkullen (Åsbo socken), Lilla Pölen, Vindgölen, Kärrstugan (Österskogen), Björklund (under Fjättmunna), Oxhultet (under Fjättmunna), soldattorp under Fjättmunna södergård, soldattorp under Öringe, Fraxhemmet (intill golfbanan), samt så kan säkert en del gamla bruksbyggnader också märkas.

Vad vi märker ut nästa år är inte bestämt, men ganska troligt några av de ovanstående. Säkert är i allafall att det då blir

utmärkning i södra halvan av Ekeby socken.

Klas

Fikat i naturen efter utmärkning nummer 99 och 100 smakade utmärkt. Kvällen var skön, och en hel del minnen från tidigare utmärkingar berättades.

Söndagsvandring på Åsabackarna den 13 maj

Nio njöt av naturskönt landskap

Söndagen den 13 maj samlades ett gäng för en trevlig dag på Åsabackarna ute vid Rinna, och alldeles på gränsen mellan Boxholm och Mjölby kommuner. Vi brukar ju ha en vårvandring vid denna tid, men tyvärr ofta med svagt intresse, så jag tänkte att en dag på Åsabackarna kan nog locka väl så många som en längre vandring. Och leden på Åsabackarna är ju ändå 5 km enligt en hemsida jag hittade.

Nio personer var det som samlades vid Rinna kyrka varifrån en vandringsled i det natursköna naturreservatet utgår. Vädret denna söndag var riktigt bra. Visst; det var lite mulet, men ändå uppehåll. Regnet kom ju först på hemvägen! Självt hade jag jobbet att tänka på denna dag, så jag hade uppmanat Roger "Ragge" Karlsson att sköta guidningen. Sist som klubben kallade till utflykt på Åsabackarna gick han ju vilse, och försvann med matsäcken, men nu kände jag mig trygg då han också sett till att broder Christer närvarade...

Och vad jag vet så fick gänget en skön och trevlig söndagsförmiddag på Åsabackarna. Reservatet

är ju så enormt vackert med det böljande landskapet, och de myckna blommorna. Denna gången lär det ha varit riktigt gott om gulvivor.

Nio personer är ju ingen uppslutning man kan vara jättenöjd över, men maj är ju en tid då konkurrensen från andra saker är enorm under helgerna. Jag skrev redan i fjol att nu skippar vi vårvandringen i programmet. En idé som kommit fram, och som jag tycker låter riktigt bra, är att köra en vårvandring/utflykt en vardagskväll i stället för lördag/söndag. Det skulle innebära i samma stil som den kvällsvandring vi brukar ha i april och på hösten, och det kanske kan vara nått...

Trivselkommitten funderar vidare, men är självklart mottagliga för förslag!

Klas

Välbehövlig paus för vandringset på Åsabackarna.